

Tác dụng của bài giảng e-learning trong giáo dục

1. Bài giảng e-learning là gì?

Khác với bài giảng thông thường, bài giảng elearning là một hình thức tổ chức các bài giảng dựa trên các thiết bị công nghệ thông minh như máy tính, điện thoại,... thông qua mạng lưới Internet. Một bài giảng elearning sẽ được thiết kế kết hợp đa dạng giữa các hình thức như hình ảnh, biểu đồ, video âm thanh và từ ngữ. Nhờ tính năng có thể học tập từ xa, bài giảng elearning giúp người học xóa dần đi khoảng cách về không gian và thời gian, học viên không phải đến dự lớp học vào một địa điểm cụ thể hay một khung giờ nhất định.

Trong suốt quá trình diễn ra bài giảng, giáo viên và học viên chỉ cần có kết nối internet, sử dụng nhiều công cụ hỗ trợ như chia sẻ màn hình máy tính, dạy trên máy tính kết hợp dạy trên bảng trắng... là đã có thể trao đổi với nhau mà không cần gặp trực tiếp.

Thời gian gần đây, yếu tố lớn nhất làm bài giảng e-learning được sử dụng rộng rãi hơn đó chính là nhu cầu dạy và học online tăng mạnh, một phần do dịch Covid-19, một phần do sự tiện lợi của các bài giảng elearning mang lại.

2. Sự khác nhau giữa bài giảng e-learning và bài giảng truyền thống

2.1. Bài giảng truyền thống là gì?

Bài giảng truyền thống được giáo viên đứng lớp trực tiếp, giảng dạy theo giáo án riêng đã được soạn qua sổ giáo án truyền từ năm này qua tháng khác. Những bài giảng này soạn bằng tay nên thường rất ít tài liệu minh họa sinh động. Ở những tiết học được giảng dạy theo các bài giảng truyền thống, giáo viên thường sẽ vạch ra những ý chính trong sách giáo khoa theo quy chuẩn của bộ giáo dục và đào tạo, cuối buổi học giáo viên đưa ra kết luận. Học sinh ghi chép đầy đủ, phát biểu bài, chú ý trật tự nghe giáo viên giảng bài trong quá trình diễn ra tiết học là có thể coi những tiết học đó diễn ra trôi chảy.

2.2. Sự khác nhau giữa bài giảng e-learning và bài giảng truyền thống

Để làm rõ được sự khác biệt giữa bài giảng elearning và bài giảng truyền thống, ta cần phân tích 3 yếu tố:

- **Nền tảng xây dựng:** Bài giảng elearning được thiết kế trên các thiết bị công nghệ và giảng dạy qua mạng lưới internet còn bài giảng truyền thống được thiết kế trên giáo án viết tay thông thường và tổ chức giảng dạy tại một địa điểm offline cố định.
- **Tài liệu tham khảo:** Về một bài giảng elearning, tài liệu có thể là những file, tệp đính kèm, chỉ cần mở các cửa sổ khác nhau trên máy tính trong

quá trình học là có thể tham khảo, ghi chép lại những ý chính mà người học cho là quan trọng đối với bài giảng.

Còn bài giảng truyền thống, để tham gia một tiết học thông thường, học sinh cần mua giáo trình theo bài giảng cùng các loại tài liệu giấy khác. Hoặc nếu có tài liệu khác, các tài liệu này sẽ kém phần sinh động.

- **Hiệu quả truyền tải:** Các bài giảng elearning thường được xây dựng kết hợp giữa kiến thức cần truyền tải qua hình ảnh, âm thanh biểu đồ sống động, giúp khơi gợi hứng thú trong quá trình học. Còn bài giảng truyền thống cũng có hình ảnh, biểu đồ nhưng kém phần sống động và khả năng tạo hứng thú, tương tác của học sinh với bài giảng kém hơn các bài giảng elearning.

3. Ưu điểm của sử dụng bài giảng e-learning

3.1. Đối với người dạy

- **Nâng cao chất lượng giảng dạy:** Nhờ sự hỗ trợ của công nghệ, những câu từ kiến thức khô khan nay được thiết kế và sắp xếp logic qua hình ảnh, video, biểu đồ nhằm tăng tính sinh động. Từ đó giáo viên có thể dễ dàng truyền tải bài giảng đến học viên, thu hút được đông đảo học viên hơn và tăng uy tín đào tạo.
- **Sắp xếp, theo dõi lộ trình dạy và học hiệu quả:** Các bài giảng được thiết kế khoa học và có một lộ trình rõ ràng. Điều này giúp người giảng dạy chủ động sắp xếp và quản lý việc dạy học trực tuyến cũng như theo dõi tiến độ học tập của người học, tránh việc triển khai thiếu hoặc thừa nội dung đào tạo.
- **Dễ dàng lưu trữ, tái tối ưu hóa nội dung:** Sử dụng lộ trình giảng dạy e-learning giúp người dạy không cần mất công sử dụng tới giấy bút, các thiết bị in ấn và lưu trữ dữ liệu công kênh. Đặc biệt cấu trúc bài giảng có thể chỉnh sửa, tối ưu hóa và được tái sử dụng lâu dài.

3.2. Đối với người học

- **Có tính linh hoạt:** Hệ thống bài giảng elearning giúp người học không phải mất thời gian đến lớp theo khung giờ và địa điểm cố định. Việc sắp xếp thời gian linh hoạt sẽ giúp người học có một tâm thế sẵn sàng tiếp thu bài học hơn là bị bó buộc trong một khoảng thời gian và không gian nhất định.
- **Dễ dàng tiếp thu:** Các bài giảng elearning có tính sinh động, người học sẽ dễ dàng tiếp thu và ghi nhớ kiến thức lâu hơn.

4. Lưu ý khi xây dựng bài giảng e-learning

4.1. Xác định đối tượng giảng dạy

Trước khi thiết kế một bài giảng hay một khóa học, cần xác định đối tượng sẽ theo học nằm trong độ tuổi nào? Họ có mong muốn gì sau khi hoàn thành khóa học? Trong quá trình thiết kế, nên đặt mình vào vị trí của người học để lựa chọn những câu chữ, hình ảnh phù hợp với đối tượng theo học.

Ngoài ra, giáo viên có thể chèn vào một đoạn khảo sát về sự hài lòng của người học ở cuối [bài giảng](#) để biết thêm kỳ vọng của họ sau khóa học là gì? Những thông tin này rất cần thiết cho quá trình tối ưu hóa thiết kế cấu trúc bài giảng elearning.

4.2. Tối ưu nội dung bài giảng

Một bài giảng elearning thông thường sẽ không vượt quá 10 slides nên cần vạch ra rõ những nội dung chính nên đưa vào bài giảng, những nội dung phụ có thể tạo thành file làm tài liệu đính kèm.

Sau khi đã xác định nội dung bài giảng thì điều quan trọng tiếp theo là sắp xếp nội dung kiến thức theo một trình tự tốt để đạt được tối đa mục tiêu của bài học.

4.3. Thiết kế bài giảng logic

Nếu như là một người mới bắt tay vào soạn bài giảng elearning, giáo viên có thể tham khảo những mẫu bài giảng được sử dụng trước đó hoặc có thể tự bắt tay thiết kế riêng cho mình một bài giảng cho riêng mình, sau đây là vài mẹo khi thiết kế bài giảng:

- Slides trong một bài giảng nên được đặt theo một phong nền, phong chữ thống nhất. Màu sắc của chữ viết tối giản nhất có thể.
- Nên thêm hình ảnh, đồ thị vào bài giảng nhưng cũng phải đảm bảo cân bằng với phần văn bản. Mặc dù đồ thị và hình ảnh luôn làm cho bài giảng thêm đặc sắc nhưng nếu lạm dụng những công cụ này sẽ khiến người học bối rối, khó tập trung.
- Nên chèn thêm video trong bài giảng nhằm giúp người học thư giãn sau quá trình đọc hiểu. Lưu ý video chỉ nên kéo dài từ 3-20 phút để đảm bảo hiệu quả mà nó mang lại.
- Thêm câu đố và đánh giá vào bài giảng đảm bảo người học đã hiểu nội dung bài giảng. Đồng thời giáo viên biết mức hiểu bài của học viên và hỗ trợ những câu hỏi người học hay trả lời sai.
- Cuối cùng, người soạn bài giảng cần kiểm tra kỹ lỗi sai ngữ pháp, chính tả của bài giảng. Vấn đề về kỹ thuật đã đảm bảo hay chưa để quá trình học diễn ra một cách trơn tru.

Kết luận

E-learning hiện được xem là một hình thức đào tạo tối ưu không chỉ dành cho giáo viên, học sinh mà còn dành cho những chương trình đào tạo trong các doanh nghiệp lớn nhỏ. Việc sử dụng bài giảng elearning còn được dự đoán sẽ ngày càng phổ biến và phát triển nhiều chức năng tối ưu khác. Mong rằng qua những thông tin được chia sẻ qua bài viết, bạn đọc đã nắm rõ [bài giảng elearning](#) là gì? Ưu điểm và những lưu ý khi tạo bài giảng elearning.